

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**MAGISTRAT DR.
ANTONIO MICALLEF TRIGONA**

Seduta tat-3 ta' Dicembru, 2002

Numru 316/1997

**Il-Pulizija
Spettur Alexandra Farrugia Mamo u Spettur Neville
Xuereb**

vs

Paul Borg

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra Paul Borg ta' 40 sena bin Joseph u Rosina nee' Camilleri imwied B'Kara residenti 'St. Mary' Triq V Menville I-ibragg, Swieqi, detentur ta' karta ta' identita numru 298357(M), akkuzat talli:

- a. minghajr il-permess tal-Ministru responsabbi mill-Finanzi, bhala persuna li ma hiex negozjant awtorizzat, f'Malta u barra minn Malta, xtara jew issellef xi deheb jew flus barranin u cioe dollari Amerikani,

minghand, jew biegh jew issellef xi deheb jew flus barranin lil xi persuna ohra li ma hiex negozzjant awtorizzat u dan bi ksur ta' I-Artikolu 4(1) tal-Kap 233 tal-Ligijiet ta' Malta;

b. minghajr il-permess tal-Ministru responsabbi mill-Finanzi, bhala persuna li ma hiex negozzjant awtorizzat f'Malta, ghamel xi haga li tinvolvi, li għandha x'taqsam ma' jew li hija preparatorja għal xiri jew self ta' xi deheb jew flus barranin u ciee' dollari Amerikani minghand, jew biegh jew issellef xi deheb jew flus barranin u ciee' dollari Amerikani lil xi persuna barra minn Malta u dan bi ksur ta' I-Artikolu 4(2) tal-Kap 233 tal-Ligijiet ta' Malta;

c. bhala persuna li ma hiex negozzjant awtorizzat, li kellu l-pussess ta' jew il-kontroll fuq xi deheb jew flus barranin u ciee' dollari Amerikani, f'Malta, u bhala persuna residenti f'Malta li kellu l-pussess ta' jew il-kontroll fuq xi deheb jew flus barranin u ciee' dollari Amerikani barra minn Malta, naqas li joffri dak id-deheb jew il-flus barranin ciee' dollari Amerikani, jew ra li jigu offerti, ghall-bejgh lin-negozzjant awtorizzat, kemm il-darba il-Ministru ma jagħtix il-kunsens sabiex izzommhom u juzhom jew jekk ma jiddisponix minnhom favur xi persuna ohra bil-permess tal-Ministru u dan bi ksur tal-Artikolu 5(1) tal-Kap 233 tal-Ligijiet ta' Malta;

d. minghajr il-permess tal-Ministru responsabbi mill-Finanzi ittent importa f'Malta jew esporta barra minn Malta xi biljetti tal-flus jew muniti li huma jew li kienu f'xi zmien valuta legali f'Malta u ciee' dollari Amerikani u dan bi ksur ta' I-Artikolu 11(1) tal-Kap 233 tal-Ligijiet ta' Malta;

e. minghajr il-permess tal-Ministru responsabbi mill-Finanzi ittent esporta barra minn Malta xi deheb jew flus barranin u ciee' dollari Amerikani u dan bi ksur tal-Artikolu 11(2) tal-Kap 233 tal-Ligifijiet ta' Malta;

f. f'isem il-Kontrollur tad-Dwana talli fil-11 ta' Gunju 1997 gewwa il-Mitjar Internazzjonali ta' Malta meta huwa kien sejjer ihalli Malta fuq it-titjira KM1302 lejn

Amsterdam, xjentement naqas lij iddikjara lill-Awtoritajiet kompetenti, u wara tficcija li saret minn Ufficjali tad-Dwana u tal-Pulizija instab li kellu fil-pussess u/jew taht il-kontroll tieghu is-somom fi flus kontanti u cioe' 81,000 dollari Amerikani, 1010 Guilders Olandizi u 227 Liri Maltin, kif murija wkoll fid-dokument JE34/97 datat 11.6.1997, liema ammonti ta' flus jeccedu dak stipulat bil-ligi u dan bi ksur ta' I-Artikolu 60(f)(g) u 62(1) ta' I-Ordinanza tad-Dwana Kap 37 u I-Att tan-1972 dwar il-Kontroll tal-Kambju tal-Ligijiet ta' Malta;

g. talli uza, ittrasferixxa l-pussess ta', baghat jew ikkonsenza lil xi persuna jew post, akkwista, irceva, zamm, ittrasporta, ittrazmetta, oltera, iddispona minn jew b'xi mod iehor innegozja bi kwalunkwe mod jew bi kwalunkwe mezz, xi flus, proprjeta (kemm jekk mobbli jew immobibli) jew xi rikavat minn dawk il-flus jew minn dik il-proprjeta bil-hsieb li jahbi jew jikkonverti dawk il-flus jew dik il-proprjeta jew dak ir-rikavat kollu jew parti minnu, kienu gew miksuba jew ricevuti direttament jew indirettament bhala rizultat ta' I-ghemil ta' reat imsemmi fis-sub-artikolu (1) jew fil-paragrafu (a) tas-sub artikolu (1)(d) u 1(e) ta' I-Artikolu 22 tal-Kap 101 jew xi att ta' kommissjoni jew ommissjoni f'xi post barra minn dawn il-gzejjer ikun jikkostitwixxi reat taht is-sub artikolu (1) jew il-paragrafu (a) tas-sub artikolu (1)(d) ta' I-istess Kapitolu;

II-Qorti mitluba sabiex:

h. tissekwestra f'idejn terzi persuni b'mod generali I-flejjes u I-proprjeta' mobbli jew immobibli kollha li huma dovuti lil jew li imissu lill-akkuzat jew huma proprjeta tieghu kif ukoll sabiex il-Qorti tipprobixxi lill-akkuzat milli jitrasferixxi jew xor'ohra jiddisponi minn xi proprjeta mobbli jew immobibli;

i. sabiex barra li tinliggi I-pieni stabbiliti mill-ligi tordna I-konfiska tal-flus barranin esebiti u cioe' Dollari Amerikani, Guilders Olandizi u Liri Maltin u dan a tenur ta' I-Artikolu 42 tal-Kap 233 tal-Ligijiet ta' Malta;

j. sabiex wara li tinfaggi l-pieni stabbiliti mill-ligi tikkundanna lil Paul Borg ghal hlas lil registratur ta' l-ispejjes kollha jew ta' parti mill-ispejjes li għandhom x'jaqsmu mal-hatra ta' l-esperti jew periti u dan a tenur ta' l-Artikolu 533(1) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat l-ordni tal-Avukat Generali (folio 4) li bis-sahha tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza 101 u dwar l-akkuzi li jolqtu dik l-Ordinanza li l-imputat jitressaq u jwiegeb ghall-dawk l-akkuzi quddiem il-Qorti Kriminali.

Rat il-kontr'ordni tal-imsemmi Avukat Generali (folio 362) fejn bagħat l-imputat sabiex iwiegeb ghall-akkuzi quddiem din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kompriz l-akkuzi taht l-Artikolu 4(1),4(2),5(1),11(2) tal-Kap 233 u l-Artikolu 60(f)(g) u 62(1) tal-Kap 37 billi kien tal-fehma li mill-atti tal-kumpilazzjoni, u mal-ordni fuq imsemmija fil-konfront tal-Ordinanza 101, setghet tirrizulta htija fl-imputat taht l-ligijiet imsemmija u tal-kumpetenza ta' din il-Qorti b'zieda ma' l-ordni fuq riferita.

Rat it-talba tal-Kontrollur tad-Dwana sabiex issir din il-kawza għal dak li jirrigwarda r-reat/i taht il-Kap 37 (folio 8);

Semghet ix-xhieda;

Rat l-atti u d-dokumenti esebiti;

Rat in-noti ta' osservazzjonijiet;

Ikkonsidrat:

Li l-akkuza l-aktar serja li l-imputat qiegħed jiffaccja hi indubjament dik taht l-Artikolu (IC)(a) ta' l-Artikolu 22(1) ta' l-Ordinanza Dwar il-Medicini Perikoluzi (Kap 101). Dan is-sub-artikolu jghid li:

“persuna tkun ukoll hatja ta' reat kontra din l-Ardinanza jekk tuza, titrasferixxi l-pussess ta', tibghat jew tikkonsenja lil xi persuna jew post, takkwista, tircievi, izzomm, titrasporta, tittrasmetti, toltera, tiddisponi minn jew b'xi mod iehor tinnegozja, bi kwalunkwe mod jew bi kwalunkwe mezz, xi flus, proprieta (kemm jekk mobbli jew

immobbli) jew xi rikavat minn dawk il-flus j ew minn dik il-proprietà bil-hsieb li tahbi j ew tikkonverti dawk il-flus j ew dik il-proprietà j ew dak ir-rikavat u tkun taf j ew ikollha suspect li dawk il-flus j ew proprietà kollha j ew parti minnhom, j ew dak ir-rikavat kollu j ew parti minnu, ikunu gew miksuba j ew ricevuti, direttament j ew indirettament, bhala rizultat ta' –

(i) I-ghemil ta' reat imsemmi fis-subartikolu (1) j ew fil-paragrafu (a) tas-subartikolu (ID)....omissis, igifieri, fil-kaz odjern, jekk il-flus gew miksuba j ew ricevuti direttament j ew indirettament:

- minn ksur j ew nuqqas ta' tharis ta' xi disposizzjoni ta' l-Ordinanza;
- minn ksur j ew non-osservanza ta' xi kondizzjonijiet ta' licenzja j ew permess j ew awtorizzazzjoni mahruga taht l-Ordinanza;
- minn dikjarazzjoni falza j ew produzzjoni scenti j ew uzu ta' l-istess;
- minn ghajnuna, thajjir, pariri j ew tfittix biex jigi maghmul f'post barra minn Malta reat li ghalih hemm piena ta' xi ligi korrispondenti li tkun issehh f'dak il-post, j ew l-assocjazzjoni ma' terzi f'Malta sabiex isir tali reat j ew l-ghemil ta' xi haga biex jigi facilitat att li, li kieku sar f'Malta, ikun reat kontra din l-Ordinanza;
- minn reat ta' bejgh j ew traffikkar ta' medicina li cittadin j ew persuna permanentement residenti f'Malta iwettaq barra minn Malta u li jekk tkun saret f'Malta tikkostitwixxi reat taht din l-Ordinanza;
- minn assocjazzjoni ma' terzi f'Malta j ew barra minn Malta ta' bejgh j ew traffikar f'Malta kontra d-disposizzjoni jiet tal-Ordinanza j ew minn promozzjoni, organizzazzjoni j ew finanzjament ta' l-assocjazzjoni;
- j ew taht is-subartikolu (1D), minn bejgh j ew traffikar f'sustanza imsemmija fit-Tielet Skeda meta ikun hemm it-tgharif j ew suspect li s-sustanza tkun sejra tintuza fi j ew ghall-produzzjoni ta' medicina kontra id-disposizzjoni jiet tal-Ordinanza.

Dan is-subartikolu, igifieri (1C) ta' l-Artikolu 22 pero, ma jieqafx hawn billi fis-subincis (b) tieghu jinverti l-oneru tal-prova u jitfghu fuq l-imputat li jkun tenut jiprova hu l-provenjenza lecita tal-flus (fil-kaz in disamina). Il-qorti tifhem minn kif hu redatt dan is-subincis li l-prosekuzzjoni tibqa dejjem tenuta li tiprova l-fatt tal-flus u c-cirkostanzi kif l-istess ikunu instabu fil-pussess tal-imputat billi hu ovvju li kemm ic-cirkostanzi u wkoll l-entita tal-flus huma fatturi importanti gja la darba si tratta ta' "money laundering" izda meta l-prosekuzzjoni tiprova dawn il-fatti u l-imputat ma jkun ta' ebda spjega ragjonevoli ghall-pussess tieghu ta' dawn il-flus u jibqa ma jaghtix spjega ragjonevoli tul il-proceduri allura jkun gie hati tar-reat previst fis-subartikolu (1C) fuq citat billi ma jkunx ta prova ta' dak li jkun tenut ragjonevolment jiprova.

Issa fil-proceduri in desamina gara propriu hekk: li l-prosekuzzjoni mhux biss ippruvat altru li sodisfacjentement l-entita konsiderevoli ta' flus li kien fil-pussess taghhom l-imputat u dana waqt li kien ser isiefer minn Malta (destinazzjoni Amsterdam l-Olanda li fil-kuntest għandha wkoll l-inferenzi tagħha) izda li ghazel li jinheba wara d-dritt tieghu, ancorche' rikonuxxut, li jirrifjuta li jirrispondi għad-domandi fuq daqshekk meta kien qiegħed jigi interrogat u di piu' baqa jippersisti milli jagħti spiegazzjoni ragjonevoli tal-origini lecita tal-flus anka f'dawn il-proceduri billi ghazel li ma jieħux il-pedana tax-xhieda u jixhed, ancorche' dritt tieghu rikonoxxut ukoll.

Fil-kuntest tal-flus ftit hemm xi tħid billi jirrizulta mill-provi li l-imputat kien qiegħed igorrhom fil-bagalja tieghu imgezzwra f'pakketti u mohbija qalb il-hwejjeg. Ix-xhieda fir-rigward hija skaccjanti anka fir-rigward d-denominazzjoni u l-ammont konsistenti f'81,000 Dollari Amerikani, 1010 Guilders Olandizi u 227 Liri Maltin.

Ikkonsidrat:

Illi in propositu ta' dawn il-flus l-imputat qiegħed ukoll rinfaccjat b'akkuzi li jolqtu l-ligi tal-Kambju (Kap 233) u l-Ordinanza tad-Dwana (Kap 37).

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi fl-ambitu tar-reati taht il-Kap 233 l-imputat issottometta li l-provi li pproduciel il-prosekuzzjoni mhumieks esawritenti stante li, skond hu, il-prosekuzzjoni kellha mhux biss ittella' rappresentant tal-Bank Centrali imma anka rappresentant tal-Ministru tal-Finanzi biex jipprova li l-imputat ma kellux il-premessi relativi biex jesporta l-flus u dan fuq l-iskorta tas-subinciz 8, Artikolu 2, tal-Kap 233 li jipprotegi d-diskrizzjoni tal-Ministru fl-esercizzju tas-setghat moghtija lilu skond l-att. Dwar l-avviz publikat fil-Gazzetta tal-Gvern, meta l-Bank Centrali gie nominat bhala agent ai fini tal-Kap imsemmi, din il-qorti ftit għandha xi tħid ghajr li l-avviz hu dokument ufficjali u prova probanti fih innifsu. Oltre ma tirriavisa ebda nuqqas tal-ahjar prova da parti tal-prosekuzzjoni tenut kont li fl-iter tal-process mhux inkonsistenti mal-principju tal-presunta innocenza tal-imputat u konsegwenti oneru tal-prova li, fil-waqt li jkun hemm fatt stabbilit mill-prosekuzzjoni, l-istess oneru tal-prova jinverti fuq l-imputat. Kwindi, anka minhabba l-presunzjoni stabilita fis-subinciz 5 tal-Artikolu 5 tal-Kap 233, jirrizultaw sodisfacjentement ppruvati r-reati taht da il-Kap u migjuba kontra l-imputat, ossia taht l-Artikolu 4(1)(2), 5(1) u partikolarment l-Artikolu 11(1)(2) tal-Kap 233.

Ikkonsidrat:

Li in kwantu ghall-akkuza taht il-Kap 37, cioe' li l-imputat naqas li jiddikjara lill-ufficjali doganali l-flus fuq riferiti kemm ta' valuta maltija u kemm ta' valuta barranija, m'ghandhix ragun il-prosekuzzjoni meta tafferma li l-flus huma komprizi fid-definizzjoni ta' oggetti ghall-iskop ta' dik l-Ordinanza. Flus mhumieks oggett jew oggetti ta' merkanzija u mhumieks assoggettati għal dik l-Ordinanza izda regolati taht il-ligi tal-Kambju (Kap 233) li tasporta ghall-finijiet ta' importazzjoni u/jew esportazzjoni tagħhom, bla hsara ta' kull adattamenti u modifikasi li jistgħu jigu preskritt, il-ligijiet tad-dwana inkluzi l-Kap 37 u l-Kap 254. L-Artikolu 16 tal-Kap 233, kuntrarjament kif sostniet il-prosekuzzjoni, mħuwiex adattabbli u/jew applikabbli ghall-Kap 37, izda l-oppost.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi ghall-kompletezza għandha ssir referenza ghall-fatt sostnut mill-imputat fin-nota ta' osservazzjojnijiet tieghu li hu mhux akkuzat taht il-Kap. 101. L-argument hu li ebda reat taht din l-Ordinanza ma gie inkluz fl-artikoli tal-Avukat Generali a folio 363. Il-qorti assolutament ma taqbilx stante li procedimenti taht l-Ordinanza in disamina jittieħdu biss u esklusivament fuq ordni tal-Avukat Generali u dan hu proprju dak li jirrizulta fil-proceduri odjerni fejn l-imputat gie akkuzat, fost akkuzi ohra, ta' reat taht din l-Ordinanza u emana l-ordni tieghu li din l-akkuza tinstemgħha minn din il-qorti. Għalhekk il-vot tal-ligi relativament din l-akkuza gie sodisfatt.

Għalhekk qegħdha taqta u tiddecidi billi issib l-imputat hati tal-akkuzi kollha hliel u minbarra l-akkuza taht il-Kap 37 cioe l-Ordinanza tad-Dwana. Rat l-Artikolu 22 tal-Kap 101 u l-Artikolu 3, 4, 5, 11 u 41 tal-Kap 233 u tikkundannah kumplessivament tlett snin prigunjerija u multa ta' Lm31,522. Tordna ukoll il-konfiska tal-flus elevat. (Art 42 tal-Kap 233).

-----TMIEM-----